

VICEPRESIDENCIA SEGUNDA E CONSELLERÍA DE ECONOMÍA, EMPRESA E INNOVACIÓN
DIRECCIÓN XERAL DE PLANIFICACIÓN ENERXÉTICA E RECURSOS NATURAIS

Edificios Administrativos - San Caetano, s/n
15781 Santiago de Compostela

ASUNTO: Alegacións á Resolución do 29 de setembro de 2021, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se someten a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a autorización administrativa de construción, o estudo de impacto ambiental e o proxecto de interese autonómico do parque eólico Castro Valente, situado nos concellos de Pontecesures, Valga, A Estrada (Pontevedra) e Padrón (A Coruña), e promovido por Iberdrola Renovables Galicia, S.A. (expediente IN408A/2020/66). DOG Núm. 197, 13 de outubro de 2021.

Don/Dona _____ con DNI número _____,
e con domicilio a efectos de notificacións en _____, municipio de _____,
código postal _____, provincia _____, teléf _____.

EXPÓN:

Á vista dá Resolución do 29 de setembro de 2021, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se someten a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a autorización administrativa de construción, o estudo de impacto ambiental e o proxecto de interese autonómico do parque eólico Castro Valente, situado nos concellos de Pontecesures, Valga, A Estrada (Pontevedra) e Padrón (A Coruña), e promovido por Iberdrola Renovables Galicia, S.A. (expediente IN408A/2020/66). DOG Núm. 197, 13 de outubro de 2021, por medio do presente escrito realiza as seguintes

ALEGACIÓNS:

1.- VULNERACIÓN FLAGRANTE DA DIRECTIVA 92/43/CEE, RELATIVA Á CONSERVACIÓN DE HÁBITATS NATURAIS E DA FAUNA E FLORA SILVESTRES.

“Artigo 2

1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado.

2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario”.

“Artigo 6

1. Con respecto ás zonas especiais de conservación, os Estados membros fixarán as medidas de conservación necesarias que implicarán, no seu caso, adecuados plans de xestión, específicos aos lugares ou integrados noutros plans de desenvolvemento, e as apropiadas medidas regulamentarias, administrativas ou contractuais, que respondan as esixencias ecolóxicas dos tipos de hábitats naturais do Anexo I e das especies do Anexo II presentes nos lugares.

2. Os Estados membros adoptarán as medidas apropiadas para evitar, nas zonas especiais de conservación, a deterioración dos hábitats naturais e dos hábitats de especies, así como as alteracións que repercutan nas especies que motivasen a designación das zonas, na medida en que ditas alteracións poidan ter un efecto apreciable no que respecta a os obxectivos da presente Directiva.

3. Calquera plan ou proxecto que, sen ter relación directa coa xestión do lugar ou sen ser necesario para a mesma, poida afectar de forma apreciable aos citados lugares, xa sexa individualmente ou en combinación con outros plans e proxectos, someterase a unha adecuada avaliación das súas repercusións no lugar, tendo en conta os obxectivos de conservación do devandito lugar. Á vista das conclusións da avaliación das repercusións no lugar e supeditado ao disposto no apartado 4, as autoridades nacionais competentes só se declararán de acordo con devandito plan ou proxecto tras asegurarse de que non causará prexuízo á integridade do lugar en cuestión e, se procede, tras sometelo a información pública”.

2.- IMPACTOS PATRIMONIAIS, PAISAXÍSTICOS E AMBIENTAIS SEVEROS.

- **Falla de utilidade pública e interese social do parque eólico Castro Valente:**

A Lei 5/2017, do 19 de outubro modificou a Disposición transitoria segunda relativa da Lei 8/2009, do 22 de decembro, pola que se regula o aproveitamento eólico en Galicia e créanse o canon eólico e o Fondo de Compensación Ambiental, relativa ás Áreas

de desenvolvemento eólico para incorporar nestas ás áreas de reserva e áreas de investigación, así como a franxa paralela a estas, previstas no Plan sectorial eólico de Galicia vixente. Sen embargo, **e a pesar desta e doutras recentes modificacións continúa sen someterse o Plan Sectorial eólico á avaliación ambiental estratéxica que esixe a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental** para todos os plans e programas, manténdose a planificación sectorial eólica galega fóra desta lei. Así o artigo 6 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, referido ao ámbito de aplicación da avaliación ambiental estratéxica, indica que ata as modificacións menores dos plans e programas necesitan da preceptiva avaliación ambiental estratéxica:

“1. Serán obxecto dunha avaliación ambiental estratéxica ordinaria os plans e programas, así como as súas modificacións, que se adopten ou aproben por unha Administración pública e cuxa elaboración e aprobación veña esixida por unha disposición legal ou regulamentaria ou por acordo do Consello de Ministros ou do Consello de Goberno dunha comunidade autónoma, cando:

- a) Establezan o marco para a futura autorización de proxectos legalmente sometidos a avaliación de impacto ambiental e refiranse á agricultura, gandería, silvicultura, acuicultura, pesca, **ENERXÍA**, minería, industria, transporte, xestión de residuos, xestión de recursos hídricos, ocupación do dominio público marítimo terrestre, utilización do medio mariño, telecomunicacións, turismo, ordenación do territorio urbano e rural, ou do uso do chan; ou ben,*
- b) Requiran unha avaliación por afectar a espazos Rede Natura 2000 nos termos previstos na Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.*
- c) Os comprendidos no apartado 2 cando así o decida caso por caso o órgano ambiental no informe ambiental estratéxico de acordo cos criterios do anexo V.*
- d) Os plans e programas incluídos no apartado 2, cando así o determine o órgano ambiental, a solicitude do promotor.*

2. Serán obxecto dunha avaliación ambiental estratéxica simplificada:

- a) As modificacións menores dos plans e programas mencionados no apartado anterior.*
- b) Os plans e programas mencionados no apartado anterior que establezan o uso, a nivel municipal, de zonas de reducida extensión.*
- c) Os plans e programas que, establecendo un marco para a autorización no futuro de proxectos, non cumpran os demais requisitos mencionados no apartado anterior”.*

Á vista da multitude de proxectos eólicos que se están a tramitar arestora tanto por parte da Xunta de Galicia como do Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico están a producirse importantes desaxustes entre a realidade actual e o contexto contemplado no Plan Sectorial Eólico de Galicia (páxina 91 da Memoria), que indica literalmente:

“En cualquier caso, la Revisión del Plan Sectorial Eólico de Galicia está concebida no sólo en esos términos de complementariedad requeridos por la L.O.T. sino que, asimismo, se sujeta a los Principios de mínima incidencia territorial y de máxima compatibilidad con los Planes Generales de Ordenación Municipal”.

Non estamos por tanto no ano 1997, na data de aprobación do regulamento do Plan Sectorial eólico nin estamos ante unha planificación eólica de mínima incidencia territorial nin de máxima compatibilidade cos Plans Xerais de Ordenación municipal. A realidade é que estamos ante a tramitación numerosa de proxectos eólicos tanto autonómicos como estatais que inciden directamente e de xeito importante na vida das familias que viven e residen no medio rural, afectando de forma importante aos seus medios de vida, e que son totalmente incompatibles coas clasificacións urbanísticas municipais. A realidade é que a Xunta de Galicia está a favorecer a implantación de parques eólicos de forma indiscriminada dentro das Áreas de Desenvolvemento Eólico, rodeando os núcleos con turbinas que acadan unha altura de case tres veces a catedral de Santiago e deixando ás aldeas sen horizontes, incumprindo de facto o Convenio europeo da Paisaxe que incide no dereito da cidadanía a ser consultada sobre os obxectivos de calidade paisaxística. Isto incide directamente no seu benestar e na saúde das familias que viven e residen nos núcleos rurais afectados, que vén condicionada as súas vidas, o seu espazo vital e os seus horizontes, polos intereses de empresas alleas que só buscan explotar un recurso co mínimo custo e maximizando beneficios, á costa das familias e dos recursos comúns de todas as persoas e familias galegas.

Por outra banda, o contido do Plan Sectorial Eólico de Galicia nunca chegou a publicarse no DOG para público e xeral coñecemento das súas afeccións, cos conseguintes prexuízos que se están a ocasionar arestora para as familias que viven e residen nos núcleos rurais de Galicia, que descoñecen na meirande parte dos casos as afeccións eólicas que teñen á beira das súas casas e terras (o seu medio de vida), vulnerándose así o artigo 9.3 da Constitución española que refírese a un principio tan básico dunha Democracia como é a publicidade das normas. Así temos o caso de que os Plans urbanísticos municipais si se publica o contido íntegro dos seus textos nos boletíns oficiais, pero o Plan Sectorial eólico de Galicia, de carácter supramunicipal e máxima incidencia territorial non.

Polo tanto, calquer utilidade pública ou interés social ou autonómico deste proxecto carece de xustificación algunha, xa que non pode amparar proxectos industriais que se desenvolvan ao abeiro dunha planificación sectorial eólica que vulnera de forma flagrante a Lei 21/2013, de 9 de decembro de avaliación ambiental.

Ademais a mercantil promotora non xustifica o interés autonómico do proxecto eólico, que non deixa de ser outro proxecto eólico máis, dos moitos que se están a tramitar arestora por parte da Xunta de Galicia. Estaríamos ante un caso de fraude de lei e desviación de poder que non debera ser amparada pola Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, órgano substantivo.

Por outra banda, a Resolución do 29 de setembro de 2021, da Dirección Xeral de Planificación Enerxética e Recursos Naturais, pola que se someten a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a autorización administrativa de construción, o estudo de impacto ambiental e o proxecto de interese autonómico do parque eólico Castro Valente, situado nos concellos de Pontecesures, Valga, A Estrada (Pontevedra) e Padrón (A Coruña), e promovido por Iberdrola Renovables Galicia, S.A. (expediente IN408A/2020/66) tampouco xustifica tal interés autonómico. As circunstancias estratéxicas deberan estar debidamente xustificadas no proxecto, o que non é o caso.

Indica a mercantil promotora:

“El interés autonómico queda de relevancia en la trascendencia del ámbito municipal de las infraestructuras por su incidencia territorial, económica, social y sus singulares características, para el desarrollo de suelo destinado a la realización de las actividades económicas, que las hacen portadoras de un interés supramunicipal cualificado.”

É evidente que a única trascendencia que ten o proxecto é o carácter supramunicipal. A trascendencia económica non se estima, en tanto que o proxecto evidencia a ausencia de retorno social do proxecto e o emprego que xenera é temporal, puntual escaso e de baixa calidade. A repercusión social do proxecto é negativa en parte pola inidoneidade da localización elixida e en boa medida polas súas severas afeccións e o forte rexeitamento social. Carece de singularidade algunha e afecta a un xacemento arqueolóxico trascendental para a área e a Comarca afectada con unha incidencia negativa para a mesma e prexuízos irreparables para a Paisaxe, a descontextualización do patrimonio cultural e a severa afección ao turismo e á hostalería. A mercantil promotora tampouco xustifica a necesidade de que parte da poligonal se localice fóra da ADE orixinal, ao igual que boa parte das infraestruras.

Tal e como indica a promotora:

“De los 4 aerogeneradores que conforman el parque, 3 se encuentran dentro de la zona del ADE original, y el aerogenerador restante, el PV-1, se encuentra dentro de la franja de ampliación de 500 m paralela al ADE Monte Xesteiros.

Adicionalmente, en esta franja de ampliación, se encuentran el vial de acceso y parte de las plataformas de montaje del aerogenerador PV-3. En dichos casos, la distancia más desfavorable medida fuera del ADE correspondiente es de 231 m para el aerogenerador PV-1, 54 metros para el vial y de 484 m para las plataformas del aerogenerador PV-3”.

Non existindo outras infraestruras eólicas dentro da ADE orixinal tampouco se entende como é que se estenden estas fóra desta. O certo é que a incorporación da franxa de ampliación de 500 metros paralela á ADE Monte Xesteiros dentro desta realizouse sen ter en conta que o Plan Sectorial eólico debera contar, alomenos con respecto a estas modificacións, da preceptiva avaliación ambiental estratéxica e o conseguente Plan de Seguimento ambiental, aspectos que a Xunta de Galicia obvia e cos conseguintes prexuízos cos que agora nos atopamos á vista deste proxecto.

A mercantil promotora tamén obvia a importante función de descarbonización da economía que realiza o monte galego, tal e como recoñece expresamente a propia Lei 7/2012, de 28 de xuño de Montes de Galicia na súa Exposición de Motivos”.

- **Vulneración normativa:**

****Artigo 59 da Lei 7/2012, de 12 de xuño. Cambio de uso forestal** 1. O cambio de uso forestal dun monte, cando non veña motivado por razóns de interese xeral, e sen prexuízo do disposto no artigo 28.2 desta lei e da normativa ambiental aplicable, terá carácter excepcional e requirirá informe favorable do órgano forestal e, de ser o caso, do titular do monte. 2. A Administración forestal competente poderá regular un procedemento máis simplificado para a 29 autorización do cambio de uso naquelas plantacións forestais temporais para as cales se solicite unha reversión a usos anteriores non forestais. 3. En terreos afectados por incendios forestais, non se poderá producir un cambio de uso en trinta anos. Con carácter singular, poderanse acordar excepcións sempre que, con anterioridade ao incendio forestal, o cambio de uso estiver previsto: a) Nun instrumento do planeamento previamente aprobado. b) Nun instrumento do planeamento pendente de aprobación se xa foi obxecto de avaliación ambiental favorable ou, de non ser esta esixible, se xa foi sometido ao trámite de información pública. c) Nunha directriz de política agroforestal que recolla o uso de pastos ou agrícola extensivo en montes incultos ou en estado de abandono que non estean arborados con especies autóctonas.

A normativa vixente impide a recalificación urbanística dos terreos incendiados como é o presente caso.

****DECRETO 238/2020, do 29 de decembro, polo que se aproban as Directrices de paisaxe de Galicia** 4.2.4.3. Parques eólicos. DX.20. Os proxectos mediante os cales se materialicen os parques eólicos atenderán ás seguintes directrices: As liñas de evacuación cara á rede de transporte planifícanse de forma conxunta co parque eólico, procurando buscar os mellores trazados, de acordo cos criterios sobre liñas eléctricas. Dentro das AEIP delimitadas no Catálogo das paisaxes de Galicia, estudarase a viabilidade de soterrar as liñas de evacuación.

- **Ausencia do estudo do potencial eólico entre a documentación sometida a exposición pública.**

A mercantil promotora non acredita a existencia do recurso eólico.

- **Ausencia de retorno social do proxecto industrial eólico.**

A mercantil promotora non indica cal é o retorno social do proxecto.

- **Afección significativa, severa e prexuízos irreparables para a Paisaxe e á biodiversidade.**

Santiago de Compostela foi declarada en 1985 Patrimonio Cultural da Humanidade pola Unesco, en base a súa beleza, integridade monumental, significación espiritual e destino dunha importante ruta de peregrinación relixiosa e cultural desde a Idade Media.

Rodeando á cidade de Santiago existen unha serie de xacementos arqueolóxicos correspondentes a importantes estruturas medievais de altura como Castro Valente (Herbón, Padrón), Castelo Redondo (Carcacia, Padrón), Pena Angueira (Cruces, Padrón), Castelo de Oleirón (Bastavales, Brión), Castelo de Vigo (Sabugueira, Santiago de Compostela), Castro da Ermida de San Marcos (Ameixenda, Ames), Castromaior (Fecha, Santiago de Compostela), Castelo de Portomeiro (Portomeiro, Val do Dubra), Pico Sacro (A Granxa, Boqueixón), ...

Todas e cada unha destas estruturas castelarias están estratexicamente situadas ao redor da cidade de Santiago, importante núcleo e centro territorial da zona durante a Idade Media o que ubicou estas fortificacións con conexión visuais directas coa cidade, algo que sucede desde finais do século IX ou inicios do século X.

A importancia das conexións visuais directas entre o núcleo de Santiago e as fortificacións evidencia que o lugar dos emplacementsos tiña como unha das súas maiores prioridades o control visual de longo alcance do territorio. A visibilidade do territorio e das paisaxes desde estas estruturas castelarias supera o ámbito local e persegue ter un amplo control territorial con intervisibilidade entre elas.

Este é o caso da fortificación Castro Valente, que se localiza a uns 380 metros no cumio dun monte con vistas ao río Ulla, preto da súa desembocadura, controlando o curso baixo do río, a localidade de Patrón e os accesos á ría de Arousa e co control visual engadido dos vales de Teo, Vedra e Boqueixón ao leste.

Por outra banda, esta estrutura castelaria permite a visibilidade doutras fortificacións como o Castelo Redondo (Padrón), Castelo do Medio (Padrón), Pico do Porto (Dodro –Rois), Castelo de Vigo (Santiago), Pico Sacro (Boqueixón) e o Outeiro de Meda (Padrón).

Sen embargo, Iberdrola Renovables Galicia, S.A. prevé ubicar 4 aerogeradores de case 200 metros á beira da fortificación de Castro Valente, dominando o Ulla e quebrando a harmonía do Camiño de Santiago Portugués e a ruta Traslatio (ruta do Mar de Arousa e río Ulla) sobre as terras de Iria Flavia e con grave afección paisaxística a outras fortificacións coas que garda relación estratéxica de intervisibilidade, á Área de Especial Interés Paisaxístico (AEIP) Baixo Ulla – O Xirimbao e á ZEPVN (Zonas de Especial Protección dos Valores Naturais) Sistema Fluvial Ulla-Deza, a escasos metros dos aerogeradores e con prexuízos irreparables á Rede Natura, á conectividade dos ecosistemas e á coherencia da propia Rede. Ao que hai que engadir a descontextualización das rutas xacobeas (Camiño Portugués e a ruta Traslatio).

Isto evidentemente non só supón unha descontextualización evidente da fortificación ou estrutura castelaria Castro Valente, senón que implica a quebra da intervisibilidade existente entre estas fortificacións e as ubicadas na entorna xeográfica e con un impacto paisaxístico inasumible, que sin dúbidas terá repercusións negativas sobre as rutas Xacobeas, o turismo e a hostalería, ao marxe da influencia negativa para unha cidade e un área como é Santiago de Compostela, declarada Patrimonio da Humanidade pola Unesco.

- **Incremento do Feísmo Paisaxístico e afección severa ao turismo e á hostalería:**

O parque eólico e a súa infraestrutura de evacuación fragmenta os hábitats, os ecosistemas e implica directamente a perda de biodiversidade. Pero non é só este parque. Existen outros parques no mesmo ámbito xeográfico. O parque proxectado transforma as paisaxes de mosaicos agro –forestais nunha paisaxe inhóspita de marcado carácter industrial inzada de muíños e liñas de alta tensión.

Por outra banda, o proxecto afecta de maneira irreversible a lugares identitarios para a poboación e as familias que viven, residen e/ou traballan no ámbito xeográfico do parque e que resultan obviadas pola mercantil promotora:

Castro Valente, Outeiro da Loba, Agro dos Condes, Agro Laxeiras, Alto do Caeiro, Agro da Pontelliña, Monte Cortiñas, Chan do Picoto, Pé de Laiño, Monte Confurco, Alto do Caeiro, Outeiro do Lombo, Monte Reten Herbon, Longo do Pouzo, Chan do Pouzo, Devesa do Rei, Tobos dos Raposos, Outeiro da Meda, Monte Lapido, Alto dos Salgueiros, Cima de Lato, Pociños, Portabanas, Riba das Bouzas, A Veiga, Monte do Castro, Rega de Sobreira, Paraño, Souto, Sueira, Outeiro da Carballeira, Os Mártores, Alto da Lagoa, Devesa da Barcala, Pedra da Auga, Pedra das Salgueiras, Pico Calvelo, Monte Rosada, Alto da Espiñeira, Cima de Lato, Pedra do Raposo, Campiño do Fontenlo, Vía Pedrosa Monte Cortiñas, A Tomada, O Castrillón, Monte Badín, Monte de Badín, Agro de Regodenlle, Agro dos Castros, Cotelo do Burgo, Agro do Burgo, Veiga dos Condes, Agro Santiago, O marco, A Braña da Veiga, San Miguel de Barcala...

Estas paisaxes están construídas a partir das vidas das persoas, as súas percepcións e son moitas veces fundamentais para o sentimento de identidade e o benestar das persoas. Trátase de paisaxes identitarias das persoas que constrúen e viven na paisaxe en si, cuxas miradas probablemente non son panorámicas, nin sequera admiran, pero cuxas percepcións sensoriais descendentes aos máis pequenos detalles, identificando paisaxes de vida, soños, símbolos.

Na contorna de 2 km do parque localízanse un total de 17 poboacións pertencentes aos municipios de Padrón, A Estrada e Pontecesures, pero a afección é moito maior dada a altura dos aerogeradores (180 metros) e a altura do monte onde se localizan.

A isto hai que engadir as infraestruturas de evacuación que serán obxecto dun proxecto industrial independente presentándose fraccionadas as instalacións da infraestrutura industrial.

Pero hai que ter en conta tamén que existe unha mancha de infraestruturas eólicas no ámbito xeográfico de afección do proxecto:

▮ Parques Eólicos construídos:

- P.E. Olerón.
- P.E. Pes Padrón.

▮ Parques Eólicos en proxecto:

- P.E. Fontevecha.
- P.E. Monte Piquiño.
- P.E. Monte Xesteiros

Estariamos a falar xa dunha paisaxe cada vez máis industrial co abandono progresivo e crecente dos tradicionais mosaicos agro – forestais. O impacto paisaxístico e a fragmentación dos hábitats é inasumible desde o punto de vista do benestar das familias afectadas e a perda da biodiversidade é incoherente coa crise climática actual.

Ao anterior hai que engadir outras infraestruturas que fragmentan os hábitats coa conseguinte afección á biodiversidade:

AC-242	N-550A	DP-6502
AC-299	EP-8502	N-550R
N-550	AC-307	EP-8401
DP-6501	AC-301	E-01/AP-9
EP-8501	EP-7007	AG-11
PO-548	N-550R/AG-11	EP-8506
PO-214	EP-7008	EP-8602

A promotora só avalía as infraestruturas nunha entorna de 5 km e de xeito incompleto (non na totalidade da poligonal). Ao anterior hai que engadir outras infraestruturas como antenas de telefonía, ferrocarril,....

A mercantil promotora reconece unha afección paisaxística para 32.733 habitantes o que evidencia a falla de utilidade pública e interés social do proxecto.

Entre as poboacións máis afectadas estarían:

Bandín, A Igrexa, Ribadulla, Sobrerribas, Os Condes, A Barca, Confurco, Herbón, Morono, O Rego da Manga, A Rocha, O Cotro, Souto, Santa Mariña, Trasande, Grobas –Fenteira, Bemil, Carracedo, San Clemente de César, Dimo, Oeste, Arcos, Couselo, Cuntis, Estancas, Piñeiro, Portela, Troáns, Campaña, Setecoros, Valga, Xanza, Cordeiro, A Estrada, A Somoza, Aguións, San Xiao de Veá, San Xurxo de Veá, Santa Cristina de Veá, Santeles, Santo André de Veá, Toeda, San Miguel de Barcala, Ouzande, Matalobos, Frades, Cora, Couso, Barcala, Balóira...

- **Afección severa e prexuízos irreparables para o Camiño de Santiago:**

A afección ao Camiño Portugués é severa e irreversible. A afección esténdese ao Convento Franciscano de San Antonio de Herbón (BIC) por onde tamén transcorre unha variante do camiño portugués a Santiago e onde hai un albergue de peregrinos.

- **Afección severa e prexuízos irreversibles para as Áreas de Interés paisaxístico (AEIP):**

A mercantil promotora só avalía un buffer na entorna do parque eólico. Existe un impacto severo e prexuízos irreversibles para a AEIP Baixo Ulla – O Xirimbao.

- **Afección severa á Rede de Miradoiros:**

Monte Fontebecha

Monte Xesteiras

Mirador do Galiñeiro

Montes de Requián

Mirador do Pino Manso

Miradoiro de Lestrove

Outeiro de Meda

Os aeroxeradores e as infraestruturas do parque eólico son visibles desde todos os miradoiros da envolvente do parque.

- **Afección severa ás Áreas Recreativas:**

Área Recreativa de Valga

Área Recreativa en Valiña

Área Recreativa do Areeiro en Carcacia, Padrón

- **Afección severa aos Itinerarios...:**

Itinerarios Patrimoniais

Iria Flavia (Iria Flavia - Herbón - Monte Meda – Iria Flavia)

Petroglifo do Penuoco -Monte da Rosada – Capela de San Mamede

Itinerarios Naturales

Ruta circular de Pontevea (Pontevea-Xirimbao- Pontevea)

Ruta de las Camelias

- **Afección moi severa e prexuízos irreparables para a Rede Natura 2000 e a súa coherencia. Falla de conectividade ecolóxica entre os ecosistemas. Cómpre ter en conta que as especies non entenden de límites xeográficos e que o mantemento da conectividade ecolóxica é fundamental para o mantemento dos ecosistemas e da coherencia da propia Rede.**

LIC ES1140001 Sistema fluvial Ulla- Deza, declarado para formar parte da Rede Natura 2000 segundo o Decreto 72/2004, do 2 de abril, a escasos metros.

- **Afección moi severa e prexuízos significativos para os recursos hídricos. Vulneración flagrante da Directiva Marco da Auga (DMA). AUSENCIA DUN ESTUDO HIDROLÓXICO E HIDROXEOLÓXICO QUE GARANTA A CALIDADE DAS MASAS DE AUGA SUPERFICIAIS E SOTERRADAS E A NON AFECCIÓN AOS ACUÍFEROS:**

A mercantil promotora obvia as captacións de auga para o uso humano e agrogandeiro e os mananciais e fontes que hai na poligonal do parque eólico e no traxecto da liña de evacuación.

Afección severa aos recursos hídricos:

Rego Castrelo	Rego de Herbón	Rego do Outeiro
Rego da Fervenza	Rego de Rocha	Rego do Picouto
Rego da Lagoa	Rego de Tarrío	Rego do Pumariño
Rego da Pía o de Sinde	Rego de Vilariño	Rego dos Pasales
Rego da Revolta	Rego de Xuane	Rego dos Vilares
Rego das Bracas	Rego do Cachón	Regueiro de Avelenda
Rego das Caneiras	Rego do Castro	Río Sar
Rego das Lamas	Rego do Ferreño	Río Sarela
Rego das Mulleres	Rego do Fontao	Río Ulla
Rego de Cardelle	Rego do Frochán	Río Valga

Existen unha serie de cauces non avaliados pola mercantil promotora. Por exemplo, o rego dos Condes, o rego da Rocha, o rego innominado que nace no polígono 73 parcela 6 e tributa no río Ulla. Existe outro cauce na parcela 5 do monte Castro Valente. O estudo hidrolóxico é moi deficiente xa que non avalía os impactos no lugar de nacemento ou afloramento dos cauces. Por exemplo, o rego da Revolta nace na paraxe da Cavadiña, no polígono 75, parcela 562, co cal os impactos deben ser avaliados xa no momento inicial do curso fluvial. Logo atravesa o Agro da Pontelliña, nas paraxes Tras do Muíño e Tomada da Pontelliña.

Outro rego innominado que nace na paraxe do Portiño, rega as Brañas das brañas das Cortiñas da Veiga na parcela 938 do polígono 510. Outro rego innominado aflora na paraxe de Portiño e o rego de Froxán e o rego dos Caneiros xúntase na paraxe de Pumariño configurando un único corredor fluvial.

Outro rego innominado aflora na parcela 7 do polígono 70, e dá lugar á Fonte dos Tornos e á Fonte Vellón na parcela 195.

Destaca a paraxe Outeiro da Loba con fonte, Fonte de San Xoán, Fonte Cortella, Fonte Folgueiras, Rega da Sobreira, Pozos do Redonda, Fonte Salgueirón, Fonde de Mondóns, Rega dos Pociños, Fonte Casal, fonte das Fontenlas que rega as parcelas 1170, 1171, 1172.... Existe un número importante doutros cauces e fontes no Fontenlo de Arriba, na Fontiña do Fontenlo, que nace no Castro Valente. Estas fontes e fontenlas regan tributan no rego da Revolta e no Altiño do Regueiro. Tamén cómpre ter en conta a Rega da Chousa na parcela 117 e a Fonte de Faxilde na parcela 705, a fonte de Froxán, a fonte da Tella a fonte das Vacas...etc.

A mercantil promotora non avalía a calidade das masas de auga afectadas polo proxecto nin presenta un estudo hidrolóxico completo nin riguroso, non establece os respectivos caudais nin moito menos presenta unha análise dos cauces, regos, mananciais e fontes afectados polo proxecto.

- **Afección severa e prexuízos irreversibles para o sistema de brañas e humidais da zona de afección do proxecto:**

Existe unha importante conxunto de brañas e humidais no lugar de localización das infraestruturas non avaliados pola mercantil promotora. Cómpre ter en conta que incluso dentro do recinto fortificado de Castro Valente, preto da Fonte de San Xoán hai brañas.

Cómpre ter en conta que as infraestruturas afectan de forma irreversible a estes espazos. Ademais os aeroxeradores aséntanse practicamente sobre humidais, brañas e lagoas. A propia toponimia xa indica que estamos en presenza de humidais, Brañas e Lagoas. A afección aos recursos hídricos é irreversible. As importantes remocións de toneladas de terra para a instalación das cimentacións e plataformas dos aeroxeradores pode romper acuíferos e afectar seriamente ás masas de auga soterradas. Os humidais son fontes de vida, xa que o 40 % das especies do mundo viven ou se reproducen nestes espazos. Tamén son fonte de auga limpa e de alimento, de feito, unha de cada sete persoas depende dos humidais para o seu sustento. Os servizos que brindan os humidais son incalculables e insubstituíbles.

Centos de hectáreas de lagoas, lagos, brañas, xunqueiras, bosques húmidos e turbeiras están en serio risco de desaparición por mor da expansión denscontrolada de eólicos en Galicia. En Galicia só hai 5 humidais protexidos ao abeiro do Decreto 110/2004, do 27 de maio. Posteriormente no ano 2008 a Xunta de Galicia aprobaba o Decreto 127/2008, do 5 de xuño, polo que se desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos e se crea o Inventario de humidais de Galicia, vixente na actualidade. Desde o ano 2008, data de creación do Inventario como rexistro público de consulta dos humidais, a Xunta abandonouno por completo e non se molestou en inventariar debidamente os humidais galegos incumprindo de cheo a Directiva 2000/60/CE, pola que se establece un marco comunitario de actuación no ámbito da política de augas (en diante DMA).

O obxectivo ambiental da DMA é “establecer un marco para a protección das augas superficiais continentais, as augas de transición, as augas costeiras e as augas subterráneas que preveña toda deterioración adicional e protexa e mellore o estado dos ecosistemas acuáticos e, con respecto ás súas necesidades de auga, dos ecosistemas terrestres e humidais directamente dependentes dos ecosistemas acuáticos”.

A inscrición dun humidal no Inventario de humidais de Galicia deixará constancia, como mínimo da súa identificación, denominación e descrición, codificación e denominación do humidal, descrición xeral do humidal, tipoloxía, localización e superficie, localización xeográfica, administrativa e hidrolóxica, superficie do humidal, hábitats, vexetación e flora, fauna, réxime de protección, plans e medidas de conservación, estado de conservación e cartografía.

Ao non delimitarse debidamente os humidais do Inventario dificilmente se poden identificar, controlar e moito menos cumprir cos obxectivos de calidade destas masas de auga que esixe a DMA e por tanto, xa non habería ningún obxectivo ambiental que cumprir, abandonando a súa sorte estes espazos que prestan grandes e valiosos servizos ecosistémicos.

O desleixo da Xunta de Galicia con respecto aos humidais e de tal envergadura que na praxe a cidadanía ten que pasar polo que indican as empresas nos proxectos, sen poder constatar a veracidade do que neles se realta. As obras de construción dos parques eólicos sobre estes espazos ou con afección aos mesmos, provoca a desaparición dos valores naturais destes. A apertura de viais, as cimentacións dos muíños, as gavias de cabreado, a construción das subestacións eléctricas, as liñas de evacuación e os centros de seccionamento están a provocar a fragmentación e drenaxe destas zonas húmidas con un impacto ambiental irreversible e inasumible nunha época de crise climática como a actual.

As turbeiras son importantes sumidoiros de carbono e por tanto son cruciais para facer fronte a unha emerxencia climática que está a acelerar a perda de biodiversidade. Os humidais están a desaparecer máis rápido que ningún outro ecosistema e a implantación de parques eólicos non seu ámbito xeográfico non é a solución adecuada para contribuír ao cambio climático. Existen numerosas zonas de humidais, xuncais, brañas e lagoas e directamente afectadas polos aeroxeradores. En consoancia co artigo 21 da Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética, relativo á consideración do cambio climático na planificación e xestión territorial e urbanística, así como nas intervencións no medio urbano, na edificación e nas infraestruturas do transporte, os humidais, as brañas e as lagoas, ao igual que as nascencias dos ríos deberan ser consideradas zonas de sensibilidade e exclusión de infraestruturas eólicas, pola súa importancia para a biodiversidade, conectividade e provisión de servizos ecosistémicos.

- **Afección severa e irreversible ao benestar das familias que viven, residen e traballan nos núcleos rurais afectados:**

Cómpre ter en conta que a mercantil promotora só avalía as afeccións, e aínda así de maneira insuficiente, para as poboacións máis próximas e obviando o resto de núcleos que están dentro da poligonal do parque, entendendo esta como a superficie afectada por este. A altura dos aeroxeradores e a súa proximidade aos núcleos habitados implica unha particular afección sobre o benestar e a saúde das familias afectadas. Cómpre indicar tamén a presenza doutros parques eólicos na entorna, que tamén se atopan na cunca visual deste parque, coa conseguinte acumulación de afeccións. A mercantil promotora recoñece impactos significativos para os núcleos de poboación afectados polo p.e. Castro Valente: ruidos das voaduras puntuais durante a fase de execución do parque, contaminación acústica e electromagnética durante o funcionamento, ou efecto de “sombra” das pás, alteracións das sinais de radio e televisión... etc. Ao que hai que engadir o impacto paisaxístico co que hai que convivir o resto da vida...

Ao leste:

- As Quintas (A Estrada), a unha distancia aproximada de 1,3 km do aerogenerador PV2
- Paraño (A Estrada), a unha distancia aproximada de 1,5 km do aerogenerador PV2
- Souto (A Estrada), a unha distancia aproximada de 1,1 km do aerogenerador PV4
- Casa do Frade (A Estrada), a unha distancia aproximada de 2,3 km do aerogenerador PV4.
- Trasande (A Estrada), a unha distancia aproximada de 722 m do aerogenerador PV4

Ao norte:

- Bandín (Padrón) a unha distancia aproximada de 575 metros do aerogenerador PV1.
- Ribadulla (Padrón) a unha distancia aproximada de 1,3 km do aerogenerador PV1
- Casal (Padrón) a unha distancia aproximada de 1,3 km do aerogenerador PV1.

Ao oeste:

- Morono (Padrón) a unha distancia aproximada de 747 m do aerogenerador PV3.
- A Igrexa (Padrón) a unha distancia aproximada de 1,1 km do aerogenerador PV1.
- Herbón (Padrón) a unha distancia aproximada de 1,4 km do aerogenerador PV1.

Ao sur:

- Confurco (Padrón) a unha distancia aproximada de 503 metros do aerogenerador PV4.
- Os Condes (Padrón) a unha distancia aproximada de 877 m do aerogenerador PV4.
- Santa Mariña (A Estrada) a unha distancia aproximada de 1,6 km do aerogenerador PV4.

Ao anterior hai que engadir o impacto económico negativo xa que fragmenta ás explotacións repercutindo negativamente na calidade destas e no benestar dos animais das granxas próximas.

- **Éxodo poboacional paralelo á instalación de industrias agresivas coa entorna e co medio ambiente. Presión industrial excesiva:**

Impacto non avaliado pola mercantil promotora. O interese público e a utilidade social do proxecto carece de base e xustificación. Así o acredita o forte rexeitamento social á instalación masiva de parques eólicos nos núcleos rurais de Galicia. Nun rural no que a Xunta de Galicia permiten inzar muíños en calquer lugar como así o acredita o feito de que na mesma área xeográfica existan máis instalacións eólicas.

***Ausencia dun inventario ambiental serio e cumprindo co esixido no artigo 35 e Anexo VI da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental: deficiencia do estudo da fauna, da flora, da biodiversidade...**

***A promotora obvia a importancia microlóxica da área de afección do proxecto.**

***A promotora obvia a importancia económica e ambiental da apicultura do lugar de afección do proxecto.**

*** A promotora obvia a importancia do cultivo da castaña e dos soutos.**

- **Perdas económicas masivas nun radio de varios km pola devaluación das casas, terrenos e propiedades colindantes**

Impacto económico negativo severo non avaliado pola promotora que invalida calquera interese ou utilidade pública do proxecto debido aos impactos tremendamente negativos na devaluación do valor económico e patrimonial de casas, terrenos e propiedades de todo tipo colindantes ao Parque Eólico nun radio de varios Km. Nese sentido véxase o estudo:

Gibbons, S. (2015). Gone with the wind: Valuing the visual impacts of wind turbines through house prices. *Journal of Environmental Economics and Management*, 72, 177-196.

- **Vulneración flagrante da lei 7/2012, de 28 de xuño de montes de Galicia. Eliminación da multifuncionalidade do monte.**

O monte é un sector estratéxico na economía galega que contribúe a mitigar o cambio climático e á descarbonización da economía. Aspecto non avaliado pola promotora. A mercantil promotora non avalía o impacto da estación eólica e as súas infraestruturas de evacuación sobre o benestar das familias dos núcleos habitados e o posible éxodo poboacional que se pode dar derivado da mancha de estacións eólicas que hai no territorio e outras infraestruturas, que dificultan a vida no rural e a sustentabilidade e viabilidade das explotacións forestais e agro – gandeiras (fomentando o feito coñecido como despoboamento do rural ou España baleirada). A este respecto debera informar a Dirección Xeral de Defensa do Monte da Consellería de Medio Rural da Xunta de Galicia e á luz da exposición de motivos e o artigo 5 da Lei 7/2012, de 28 de xuño se informe sobre a prevalencia do uso forestal sobre o uso eólico e a incompatibilidade deste, dentro da superficie afectada pola poligonal do parque eólico, en tanto en canto como ben di a exposición de motivos da referida lei, o monte galego é unha fonte de riqueza que xera emprego estable, descarboniza a economía, cumpre co protocolo de Kioto e realiza unha contribución importante ao PIB galego.

Como ben indica o artigo 25 da Lei 7/2021, do 20 de maio, de cambio climático e transición enerxética, relativo ao “Desenvolvemento rural: política agraria, política forestal e enerxías renovables”:

“O Goberno incorporará na aplicación da Política Agraria Común, así como noutras estratexias, plans e programas en materia de política agraria e de desenvolvemento rural, e no Plan Forestal Español, medidas encamiñadas a reducir a vulnerabilidade ao cambio climático dos chans agrícolas, dos montes e dos chans forestais e para facilitar a preservación dos mesmos, entre elas, a elaboración dun mapa de vulnerabilidade, así como a avaliación e promoción de sistemas agrícolas e prácticas de xestión forestal sostibles para aumentar a súa resiliencia fronte ao cambio climático, que fomentarán en todo caso as sinerxias coa redución de emisións de gases de efecto invernadoiro nestes ecosistemas”.

A importancia do monte manifestase na existencia dos seguintes montes veciñais en man común:

▮ MVMC de Baiuca Outeriño, Cubeliño e Parada (pertencente ao termomunicipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Pazos (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

MVMC de Retén de Iria (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Lapidó (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Lomba (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Lomba e Miranda (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Castro Valente (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Aldea de Morono (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Castro Valente e Outros (pertencente ao termo municipal da Estrada

e ao Distrito Deza-Tabeirós).

▮ MVMC de Tremedeiro e Vos Batáns (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Castro Valente e Barreiras (pertencente ao termo municipal de Padrón e ao Distrito Barbanza).

▮ MVMC de Gándara de Campaña, Baño e Cortinallas (pertencente ao termo municipal de Valga e ao Distrito Caldas O Salnés).

▮ MVMC de Grobas e Fenteira (pertencente ao termo municipal de Pontecesures e ao Distrito Caldas O Salnés).

- MVM de Chan de Lagoa, Campo dá Armada, Requián e Martores (pertencente ao termo municipal de Valga e ao Distrito Caldas – O Salnés).
- MVM de Baño Outeiro, Senin, Medela e Río Valga (pertencente ao termo municipal de Valga e ao Distrito Caldas O Salnés).
- MVM de Xesteiras (pertencente ao termo municipal de Cuntis e ao Distrito Caldas O Salnés).

- **Afección severa e prexuízos serios e irreparables para as explotacións agro-gandeiras da área de afección do proxecto:**

A estación eólica e as súas infraestruturas de evacuación fragmentan as explotacións agro –gandeiras coa conseguinte perda da base territorial destas e a perda de rendementos. A fragmentación que produce a infraestrutura eólica resulta incompatible cos obxectivos da Política agraria comunitaria (PAC). A empresa promotora non avaliou os impactos do proxecto sobre estas explotacións económicas e como repercute a estación eólica nas economías familiares dos núcleos afectados.

É por tanto un proxecto industrial agresivo non só coa paisaxe senón tamén incompatible co medio de vida e o benestar das familias porque implica unha transformación severa e incluso agresiva para o seu sustento económico e á base das economías familiares do rural afectado.

- **Prexuízos significativos e danos irreversibles para os hábitats prioritarios e de interés comunitario:**

4030 Brezais secos europeos, 4020* Brezais húmidos atlánticos de zona tépedas de Erica ciliaris e Erica tetralix, 4090 Brezais oromediterráneos endémicos con aliaga, 9230 Carballeiras galaicoportuguesas con Quercus robur e Quercus pirenaica, 8230 Rochedos silíceos con vexetación pioneira 91E0* Bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior 3110 Augas oligotróficas cun contido de minerais moi baixo 6230* Formacións herbosas con Nardus 8220 Ladeiras e saíntes rochosos silíceos con vexetación casmofítica 3150 Lagos e lagoas eutróficos naturais, con vexetación Magnopotamion ou Hydrocharition 5110 Formacións estables xerotermófilas de Buxus sempervirens en pendentes rocosas, 6430 Megaforbios eutrofos higrófilos das orlas de chaira e dos pisos montano a alpino, 3170* Estanques temporais mediterráneos.

O proxecto elimina de forma irreversible unha parte importante destes hábitats vulnerando de forma flagrante a normativa que obriga a súa preservación nun estado de conservación favorable.

- **Prexuízos significativos e irreparables para o bosque de ribeira e o bosque autóctono galego ou ancient wood:**

**Vulneración flagrante da Directiva 92/43/CEE, relativa á Conservación de Hábitats Naturais e da Fauna e Flora Silvestres.

*“Artigo 2 1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado. **2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario”.***

No presente proxecto a afección aos bosques aluviais de Alnus glutinosa e Fraxinus excelsior Hábitat 91E0* é moi preocupante, xa que implica a eliminación irreversible de exemplares, contrariamente ao que prescribe a Directiva citada.

Pero tamén é moi preocupante a afección severa e irreversible ás Carballeiras galaico-portuguesas con Quercus robur e Quercus pyrenaica 9230, hábitat non prioritario pero que igualmente existe o deber das Administracións públicas do seu mantemento nun estado de conservación favorable. A afección máis importante e severa prodúcese sobre dos numerosos cauces innominados afectados polas infraestruturas e que están sen codificar.

- **Prexuízos significativos para o Lobo. Plan de Xestión do Lobo de Galicia.**

O proxecto afecta directamente a zonas de encame e puntos de encontro da especie. Así o demostra non só a realidade física senón tamén os numerosos topónimos que referencian a presenza lobeira na zona. Existen multitude de referencias á presenza dos puntos de encontro lobeiros e testemuñas desta realidade. Neste sentido este proxecto afecta directamente e de forma

irreversible aos hábitats da especie. Falla de avaliación por parte da promotora. Hai que ter en conta que a corta de matogueira e a ocupación do terreo ten impactos significativos para a especie. Non se siguen os criterios dos expertos que indican:

“• *Recoméndase que na fase de planificación dun novo parque eólico (fase proxecto) consúltense as fontes dispoñibles acerca da presenza de mandas de lobos na zona. Desta maneira, tendo en conta os requirimentos da especie e o que se coñece do efecto dos parques eólicos sobre os lobos, poden minimizarse, e mesmo, evitarse impactos negativos sobre este cánido.*

• *É conveniente que durante a planificación dun parque eólico identifiquense as principais manchas de vexetación arbustiva e evítese, na medida do posible, a súa fragmentación e destrución”.*

A totalidade das infraestruturas eólicas fragmentan os hábitats das especies producindo prexuízos significativos para unha especie de marcado carácter territorial. Os lobos son TERRITORIAIS, e os lobos que nun territorio alleo no que non estean abertos a aceptar elementos novos, serán eliminados. O 70% dos lobos que morren por causas naturais o son por esta causa.

O Convenio de Berna relativo á Conservación da Vida Silvestre e o Medio Natural de Europa, foi asinado en Estrasburgo (Francia) en 1979. Este convenio incluíu ao lobo no Anexo II “Especies de fauna estritamente protexidas”, constando as prohibicións correspondentes no seu art. 6. Este Convenio debe o seu valor a tres características fundamentais: o seu carácter xeneralista, a concepción da lista 9 única de especies e a incorporación da política conservacionista na planificación económica.

O artigo 56 da Lei 42/2007 de Patrimonio Natural e da Biodiversidade establece a protección para todas as especies amparadas por tratados e convenios internacionais, como o de Berna, ratificado por España, polo que en caso de non ter dita consideración estaríamos ante un incumprimento flagrante das obrigacións derivadas do Convenio de Berna, e da subseguente Directiva Hábitats 92/43/CEE, en relación a unha especie protexida e de interese comunitario como o Lobo.

- **Prexuízos significativos e incompatibles coa avifauna:**

Circus pygargus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: “Vulnerable”

Catálogo Nacional de Especies Ameazadas: “Vulnerable”

Circus cyaneus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: “Vulnerable”

Especie en Réxime de Protección Especial

Circaetus gallicus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Hieraetus pennatus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Milvus migrans

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Aegypius monachus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Nacional de Especies Ameazadas:

“Vulnerable” *Gyps fulvus*

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Falco peregrinus

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Falco columbarius

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Especie en Réxime de Protección Especial

Bubo bubo

Status de protección legal: Anexo I Directiva Comunitaria 2009/147/CEE

Catálogo Galego de Especies Ameazadas: “Vulnerable”

Especie en Réxime de Protección Especial

Barbastella barbastellus

Eptesicus (Cnephaeus) serotinus

Myotis daubentonii

Nyctalus lasiopterus

Nyctalus leisleri

Pipistrellus pipistrellus

Rhinolophus ferrumequinum

- **Afección severa ao patrimonio cultural e arqueolóxico provocando a súa descontextualización:**

GA36017048 A Estrada Arqueolóxico DXPC, PXOM, PBA
GA36017072 A Estrada Arqueolóxico DXPC, PXOM, PBA
RE36017004 A Estrada Arqueolóxico DXPC, PXOM, PBA
RE36017006 A Estrada Arqueolóxico DXPC, PXOM, PBA
RE36017036 A Estrada Arqueolóxico DXPC, PXOM, PBA
RE36017040 A Estrada Arqueolóxico DXPC, PXOM, PBA
TO36017007 A Estrada Arqueolóxico DXPC, PXOM, PBA
AR-27 A Estrada Arquitectónico DXPC, PXOM, PBA
AR-28 A Estrada Arquitectónico DXPC, PXOM, PBA
CONVENTO DE HERBÓN Padrón Arquitectónico/BIC PBA

STA MARÍA DE HERBÓN Padrón Arquitectónico PBA

CAMIÑO PORTUGUÉS Padrón Vía Cultural PBA

Para o elemento GA36017048 CASTRO VALENTE a afección é particularmente severa e os prexuízos son irreversibles tendo en conta as proximidades dos aeroxeradores CV-02, 03 e 04.

- **O proxecto eólico obvia a importancia arqueolóxica, histórica, patrimonial, cultural e paisaxística do Castro Valente:**

O coengo da Catedral de Santiago, López Ferreiro na súa monumental historia do arcebispado [ler orixinal en PDF que se adxunta], tenta explicar este “formidable” castro deste xeito:

“No sabemos si sería un campamento romano o un lugar de refugio para los Irienses en caso de apuro”.

A importancia da fortificación de Castro Valente non se pode tratar como se fora un fenómeno arqueolóxico e cultura illado, senón que hai que entendelo no contexto da existencia doutros castros da entorna que conforman un patrón cultural que debe ser analizado no seu conxunto:

Castro da Rocha, Castrelo...etc.

O historiador Manuel Murguía na súa *Historia de Galicia* sorpréndelle a muralla, que segue a sobresaír no recinto “harto maltratado por el tiempo” xa a principios de século. Segundo o historiador, na muralla de pedra ábreanse varias portas, algunha delas máis solemne e cada pouco sobresaen do muro cubos, torreóns:

“(…) Los cuadrados se encuentran todos en la parte más notable de la edificación y los redondos en la que parece más antigua”.

Jesús C. Rodríguez en 1913 nun artigo sobre o Castro Valente, publicado en *El Barbero Municipal*, o xornal conservador de Rianxo indica:

“Hay dos portalones casi juntos que miran hacia la Ulla, una esquina casi en ángulo recto que mira a Barcala y otra puerta que está orientada a Poniente...”

O xacemento denominado A Cerca ou Castro Valente ten un control visual importante da ría de Arousa, do cruce do Ulla en Pontecesures –Padrón, e do paso ao interior desde ese punto ao val de Vea e Á Estrada, pasando xusto debaixo do tradicional “camiño do sal” que pasaba por Grobas e Fenteira (Frerria Priegue 1988:115 -116; Pérez Losada 2002:108).

Polo tanto o vínculo entre o xacemento e o ámbito espacial e paisaxístico debe ser avaliado de forma seria e rigurosa, tendo en conta que os aeroxeradores producen afeccións irreversibles á harmonía e intervisibilidade desta estrutura fortificada coas outras da entorna coas que mantén conexión vencellas ao control do territorio.

Véxase:

Abella, D. F. (2014). Castro Valente, Una fortificación de control del río Ulla. In *Fortificaciones en la tardoantigüedad: élites y articulación del territorio (siglos V-VIII dC)* (pp. 393-398).

Pardo, J. C. S., & Malagón, C. J. G. (2015). Fortificaciones de altura en el entorno de Santiago de Compostela. Hacia un primer análisis arqueológico comparativo. *Nailos*, 125-161.

Fernández Pereiro, M., Tejerizo García, C., Rodríguez González, C., Lixó Gómez, C., & Carvajal Castro, Á. (2017). Asentamentos fortificados no interior da Gallaecia en época tardoimperial e sueva (séc. IV-VI): un achegamento a partir de varios casos de estudo. *Gallaecia*, 36, 129-162.

https://www.researchgate.net/publication/328615386_Castro_Valente_una_fortificacion_de_control_del_rio_Ulla

<https://mundo.sputniknews.com/20210128/castro-valente-el-hallazgo-arqueologico-que-arrojara-luz-sobre-una-de-las-epocas-mas-desconocidas-1094246830.html>

<https://www.lavozdeg Galicia.es/noticia/santiago/padron/2020/12/21/escavacion-xacemento-castro-valente-descubre-torres-da-sua-muralla/00031608549271051251362.htm>

<https://www.farodevigo.es/deza-tabeiros-montes/2021/05/22/gran-muralla-estrada-52119613.html>

<https://www.nosdiario.gal/articulo/cultura/interrogando-pedras-do-castro-valente/20201214140603111733.html>

<https://www.torrossa.com/es/resources/an/4461357>

<http://culturagalega.gal/noticia.php?id=31929>

<http://www.manuelgago.org/blog/2009/02/08/o-castro-valente-e-os-castelos-baleiros/>

- **Patrimonio cultural inmaterial: sen avaliar**

3.- PREXUIZOS SIGNIFICATIVOS PARA OS CHANS E O MEDIO AMBIENTE:

O chan é un recurso natural non renovable e finito cuxo proceso de formación tómase centos de anos. Son unha parte fundamental no equilibrio dos ecosistemas: funciona como filtro e amortiguador ao reter substancias, protexe as augas subterráneas e superficiais contra a penetración de axentes nocivos e transforma compostos orgánicos descompoñéndoos ou modificando a súa estrutura conseguindo a mineralización.

A implantación do parque eólico proxectado alteraría os ciclos bioxeoquímicos dos chans. A degradación que sofren os chans supón unha ameaza á capacidade deste recurso para satisfacer as necesidades das futuras xeracións.

A materia orgánica do chan ou humus é fundamental para manter a estrutura do chan, reter a auga necesaria, actuar como reserva nutritiva e imprescindible para manter a produtividade da terra. Certos usos do chan, como as cimentacións eólicas, diminúen de forma drástica o contido de materia orgánica do chan. As remocións de toneladas de terra que esixe a implantación do parque eólico proxectado non é cuestión baladí e eses chans non se van a recuperar polo que nun futuro, no caso de implantarse, teremos unha gran área de chan desertificada e erosionada de terro infértil.

Coa implantación das cimentacións dos parques, as excavacións e remocións de toneladas de terras durante a súa instalación, elimínase a materia orgánica dos chans e pérdese a produtividade destes. Non só se produce un cambio de usos (agrícolas de cultivo, de pasteiros ou forestais). Tamén se produce unha transformación urbanística non amparada legalmente, ao quedar os chans erosionados e perder de forma irreversible a súa produtividade orixinaria.

A Lei do chan de Galicia aposta na súa exposición de motivos pola protección territorial e, en particular, pola defensa e respecto do chan rústico, xa sexa pola afección ao dominio público ou pola presenza de valores merecedores de especial salvagarda. Así o indica literalmente:

“A Lei do chan aposta pola protección territorial e, en particular, pola defensa e respecto do chan rústico, xa sexa pola afección ao dominio público ou pola presenza de valores merecedores de especial salvagarda”.

O artigo 31 dá citada lei referido a “Concepto e categorías” establece:

“1. Terán a condición de chan rústico:

a) Os terreos sometidos a algún réxime de especial protección, de conformidade coa lexislación sectorial de protección do dominio público marítimo-terrestre, hidráulico ou de infraestruturas, ou coa lexislación sectorial de protección dos valores agrícolas, gandeiros, forestais, paisaxísticos, ambientais, naturais ou culturais”.

Así o artigo 34 dá Lei 2/2006 do chan de Galicia indica respecto ao “Chan rústico de especial protección” que:

“4. Cando un terreo, polas súas características, poida corresponder a varias categorías de chan rústico, aplicaranse os distintos réximes de forma complementaria”, pero entendendo en base ao indicado na exposición de motivos da lei, que no caso de non poder complementarse prevalecerá aquel que máis protexa o chan rústico e en ningún caso, aquel que poida alterar de forma irreversible a funcionalidade deste como é o caso das infraestruturas eólicas proxectadas.

De feito, o artigo 35.2 indica que: *“Os restantes usos en chan rústico son usos prohibidos”,* sobre todo aqueles que alteren de forma irreversible a súa funcionalidade, como é o caso das remocións de terra descritas no proxecto eólico Castro Valente.

Conclusión:

O proxecto eólico Castro Valente é incompatible cos usos e a fertilidade actual dos chans. As cimentacións do parque xunto coa remoción de toneladas de terra previstas para a súa implantación, altera de forma irreversible a cuberta vexetal e os recursos hídricos, producindo erosión da cuberta vexetal e a medio e longo prazo desertificación da área afectada, xa que a perda da cuberta vexetal e dos humidais converte aos chans nun recurso natural non renovable e finito perdendo a súa funcionalidade e aptitude agrícola, gandeira e forestal actual de xeito irreversible.

4.- ANÁLISE DOS PLANEAMENTOS URBANÍSTICOS MUNICIPAIS DOS MUNICIPIOS AFECTADOS POLO PARQUE EÓLICO CASTRO VALENTE.

A mercantil promotora propón a modificación de cualificación urbanística e regulación detallada do uso pormenorizado pararecalificalo como chan rústico de especial protección de infraestruturas.

De acordo co previsto no Artigo 34.4 da Lei 2/2016, do 10 de febreiro, do chan de Galicia, cando un terreo, polas súas características, poida corresponder a varias categorías de chan rústico de especial protección, aplicaranse os distintos réximes de forma complementaria, prevalecendo aquel que outorgue unha maior protección (que neste caso non é o chan de infraestruturas). **Polo tanto, desde o punto de vista urbanístico o proxecto eólico CASTRO VALENTE é incompatible. A promotora pretende unha recalificación urbanística non amparada legalmente en relación ao chan rústico de protección forestal, chan rústico de protección de cauces, o chan rústico de protección paisaxística e o chan rústico de protección de espazos naturais.**

“Artigo 34.4. Cando un terreo, polas súas características, poida corresponder a varias categorías de chan rústico, aplicaranse os distintos réximes de forma complementaria”.

Ao anterior hai que engadir a prevalencia da protección ambiental do **Artigo 2 da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.**

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

f) A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia”.

A maior abundamento **hai que contar coa protección ambiental reforzada dá Directiva 92/43/CEE do Consello, do 21 de maio de 1992, relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres.** Hai hábitats prioritarios e hábitats de interese comunitario pero ambos os dous tipos gozan da protección do artigo 2 desta directiva, isto é:

1. A presente Directiva ten por obxecto contribuír a garantir a biodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres no territorio europeo dos Estados membros ao que se aplica o Tratado.

2. As medidas que se adopten en virtude da presente Directiva terán como finalidade o mantemento ou o restablecemento, nun estado de conservación favorable, dos hábitats naturais e das especies silvestres da fauna e da flora de interese comunitario.

Os hábitats naturais de interese comunitario requiren de zonas de especial conservación conforme á Directiva 92/43/CEE do Consello do 21 de maio de 1992 relativa á conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. Non poden ser, por tanto, nin eliminados, nin degradados. A normativa citada indica expresamente que estes hábitats deben ser conservados e manterse nun estado de conservación favorable.

5.- A prevalencia da protección ambiental da Lei 42/2007, do 13 de decembro, do Patrimonio Natural e da Biodiversidade.

“Artigo 2. Principios.

Son principios que inspiran esta lei:

a) O mantemento dos procesos ecolóxicos esenciais e dos sistemas vitais básicos, apoiando os servizos dos ecosistemas para o benestar humano.

b) A conservación e restauración da biodiversidade e daxeodiversidade mediante a conservación dos hábitats naturais e da fauna e flora silvestres. As medidas que se adopten para esa fin terán en conta as esixencias económicas, sociais e culturais, así como, as particularidades rexionais e locais.

c) *A utilización ordenada dos recursos para garantir o aproveitamento sostible do patrimonio natural, en particular, das especies e dos ecosistemas, a súa conservación, restauración e mellora e evitar a perda neta de biodiversidade.*

d) *A conservación e preservación da variedade, singularidade e beleza dos ecosistemas naturais, da diversidade xeolóxica e da paisaxe (...).*

f) *A prevalencia da protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e os supostos básicos da devandita prevalencia.*

g) *A precaución nas intervencións que poidan afectar a espazos naturais ou especies silvestres”.*

En virtude do anterior,

SOLICITA:

1.-O rexeitamento das solicitudes de autorización administrativa previa, da autorización administrativa de construción, do estudo de impacto ambiental e do proxecto de interese autonómico do parque eólico Castro Valente, situado nos concellos de Pontecesures, Valga, A Estrada (Pontevedra) e Padrón (A Coruña), e promovido por Iberdrola Renovables Galicia, S.A. (expediente IN408A/2020/66). DOG Núm. 197, 13 de outubro de 2021, e a súa retirada definitiva pola súa incompatibilidade cos valores ambientais e paisaxísticos presentes na área de afección do proxecto e a falla de licencia social.

2.-SIRVAN AS PRESENTES ALEGACIONES COMO NOTIFICACION PREVIA DESTE ASUNTO, QUE VAI A SER OPORTUNAMENTE RATIFICADA PARA O CASO DE PROGRESO DA SOLICITUDE RELATIVA AO PARQUE EÓLICO CASTRO VALENTE (EXPEDIENTE IN408A/2020/66) E PROGRESO DA MESMA, DEBENDO OS PROMOTORES ENFRENTARSE AOS PROCEDIMENTOS XUDICIAIS QUE SE INICIEN (CONTENCIOSO-ADMINISTRATIVOS E PENALIS), ASI COMO, ÁS INDEMNIZACIONES QUE PROCEDAN, CON RESPONSABILIDADE SUBSIDIARIA DE QUEN AUTORIZA SEN TER EN CONTA OS DEFECTOS DOS QUE SE LLE PON EN COÑECEMENTO.

3.- Téñase en conta que o Inventario de Humidais de Galicia desde a súa aprobación no ano 2008, non se chegou a rexistrar nin inventariar ningún humidal e que unha parte importante dos parques eólicos en tramitación prevese a súa instalación sobre espazos húmidos como este caso. Téñase en conta que ademais dunha impresionante e exclusiva biodiversidade, calcúlase que unha hectárea de turbeira pode almacenar entre 3 e 3,5 veces máis carbono que unha hectárea de bosque tropical, reducindo a emisión de gases de efecto invernadoiro e o quecemento global do planeta, polo que é fundamental a conservación destes sumidoiros e acumuladores de carbono.

4.- Téñase en conta que o Plan Sectorial Eólico de Galicia é un regulamento que non está adaptado a actual normativa de avaliación de impacto ambiental e que está desfasado, caduco e obsoleto, que carece de avaliación ambiental estratéxica e cuxo texto non chegou a ser publicado no Diario Oficial de Galicia. Por outra banda, tampouco está adaptado ao establecido no Convenio europeo da Paisaxe.

5.- Teñan en conta que en consoancia co anterior estase a vulnerar unha mancha de normativa que xera indefensión para a cidadanía como:

- Directiva 2003/4/CE do Parlamento Europeo e do Consello, do 28 de xaneiro de 2003, relativa ao acceso do público á información ambiental e o Convenio de Aarhus de 1998 sobre o acceso á información, a participación do público e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente, que garanten o acceso público a información ambiental que obre en poder das autoridades públicas ou doutras entidades no seu nome, tanto cando se lles solicite como mediante divulgación activa.
- Decisión 2005/370/CE do Consello, do 17 de febreiro de 2005 sobre a celebración, en nome da Comunidade Europea, do Convenio sobre o acceso á información, a participación do público na toma de decisións e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente (DO L 124 de 17.5.2005, pp. 1-3)
- Regulamento (CE) nº. 1367/2006 do Parlamento Europeo e do Consello, do 6 de setembro de 2006, relativo á aplicación, ás institucións e aos organismos comunitarios, das disposicións do Convenio de Aarhus sobre o acceso á información, a participación do público na toma de decisións e o acceso á xustiza en materia de medio ambiente (DO L 264 de 25.9.2006, pp. 13-19)
- Decreto 127/2008, do 5 de xuño, polo que se desenvolve o réxime xurídico dos humidais protexidos e se crea o Inventario de humidais de Galicia.
- Lei 7/2012, de 28 de xuño de Montes de Galicia.

6.- Que por parte do Consello da Cultura Galega, máximo órgano asesor da Xunta de Galicia en materia de cultura, se informe sobre a compatibilidade do proxecto da estación eólica Castro Valente e os outros parques xa instalados e en tramitación tanto da mesma promotora como de outras, ubicados na área xeográfica, cos valores culturais, paisaxísticos e ambientais da área de afección do parque eólico, isto é, a superficie que abrangue a súa poligonal.

7.- Que por parte da Dirección Xeral de Defensa do Monte da Consellería de Medio Rural da Xunta de Galicia e á luz da exposición de motivos e o artigo 5 da Lei 7/2012, de 28 de xuño se informe sobre a prevalencia do uso forestal sobre o uso eólico e a incompatibilidade deste, dentro da superficie afectada pola poligonal da estación eólica Castro Valente os demais parques xa instalados e en trámite tanto da mesma mercantil promotora como doutras, en tanto en canto como ben di a exposición de motivos da referida lei, o monte galego é unha fonte de riqueza que xera emprego estable, descarboniza a economía, cumpre co protocolo de Kioto e realiza unha contribución importante ao PIB galego.

10.- Publique a relación de axudas públicas recibidas ou que prevé recibir a mercantil promotora para o desenvolvemento deste proxecto ben directamente ou a través doutras empresas do mesmo grupo empresarial.

11.- Que por parte do ICOMOS se informe sobre o grao de compatibilidade da estación eólica Castro Valente e os demais parques xa instalados e en tramitación na mesma área xeográfica Camiño de Santiago de Compostela e a Cidade de Santiago de Compostela declarados pola Unesco como Patrimonio da Humanidade e o resto de infraestruturas industriais presentes nos municipios afectados por este parque.

12.- Ao abeiro do Convenio Europeo da Paisaxe, en vigor o 1 de marzo de 2004, e que España ratificou o citado Convenio o 26 de novembro de 2007 (BOE de 5/02/2008), o papel do dereito non é recoñecer e protexer un valor ou unha beleza paisaxística particulares; o que o dereito debe recoñecer en primeiro lugar e, por conseguinte protexer, é un valor complexo: a necesidade de toda a cidadanía de establecer unha relación sensible co territorio, de beneficiarse desta relación e de participar na determinación das características formais dos lugares que habitan ou frecuentan. Ninguén, incluída a mercantil promotora e a propia Xunta de Galicia, teñen dereito a emborronar a dimensión paisaxística dun territorio sen ter primeiro en conta o interese do conxunto da poboación local afectada. E o dereito á Paisaxe non pode ser determinado por un desenvolvemento económico que non ten en conta a aparencia dos territorios aos que afecta, senón que debe reflectir as verdadeiras aspiracións dos homes e mulleres que o habitan. E no presente caso existe un rexeitamento social expreso e masivo ao parque eólico Castro Valente pola súa importante afección patrimonial, cultural e paisaxística. Non se pode transformar unilateralmente por mor do interese dunha empresa as paisaxes agrarias e forestais e o medio de vida das familias en paisaxes industriais e polígonos eólicos que só benefician a empresas como é o presente caso.

13.- Téñase en conta á hora de valorar o retorno social do proxecto a vinculación da mercantil promotora cos paraísos fiscais e supostas tramas de corrupción que se indican nos seguintes enlaces web:

<https://www.energias-renovables.com/panorama/iberdrola-tiene-18-filiales-en-paraisos-fiscales-20200722>

<https://www.yoibextigo.lamarea.com/informe/iberdrola/internacional/iberdrola-amplia-el-numero-de-filiales-domiciliadas-en-delaware/>

https://www.eldiario.es/castilla-y-leon/tribunales/director-iberdrola-renovables-durante-trama-eolica-tuvo-mano-impedir-cohecho-fiscal-audiencia-provincial_1_8422583.html

<https://elpais.com/economia/2021-06-23/el-juez-imputa-a-sanchez-galan-por-el-presunto-espionaje-de-villarejo.html>

https://www.elconfidencial.com/empresas/2021-05-27/justicia-apunta-cupula-iberdrola-citas-clave-accionistas_3100748/

https://dirigentesdigital.com/hemeroteca/iberdrola_salpicada_por_un_posible_caso_de_corrupcion_en_mexico-GUDD20866

E as prácticas ambientais da mercantil promotora tamén en entredito:

https://www.elconfidencial.com/economia/2021-10-22/datos-certifican-vaciado-embalses-electricas_3310221/

https://www.elconfidencial.com/economia/2021-10-22/datos-certifican-vaciado-embalses-electricas_3310221/

<https://www.lavozdegalicia.es/noticia/economia/2021/08/19/gobierno-investiga-iberdrola-naturgy-vaciado-cuatro-embalses-gallegos/00031629381132402327514.htm>

<https://www.diariosur.es/economia/embalses-iberdrola-subida-luz-20210813115049-ntrc.html>

<https://www.publico.es/sociedad/xunta-inicia-procedimiento-sancionar-iberdrola-naturgy-vaciado-cuatro-embalses.html>

<https://www.elperiodico.com/es/sociedad/20210829/iberdrola-vacia-embalses-espana-vaciada-12019741>

Padrón, 23 de outubro de 2021

Asdo.-_____

Como presentar estas alegacións?

Hai que cubrir os datos na primeira folla e asinar na última (Pax. 19)

Recoméndase rexistrar as alegacións presencialmente (**Portelo Único en calquera concello ou no rexistro xeral da Xunta de Galicia**) podes levar un cento. No rexistro eles dixitalizan cada escrito, introducen no rexistro, e colocan un autocolante na primeira folla con nº de rexistro e data. Pode ir calquera persoa, non ten que ser o alegante.

Con rexistro electrónico¹, podes rexistrar como representante doutras persoas, mais precisas unha autorización, e é preciso anexar copia do Dni do representado, polo que é complicado. Persoas que saiban rexistrar electronicamente é mellor que rexistren como interesadas, sen outorgar a representación en ti.

Data límite: 24 de Novembro de 2021

¹ Solicitude a través do procedemento [PR004A](#) na Sede Electrónica da Xunta, no procedemento anexar tamén o documento das alegacións cumprimentado cos datos persoais e asinado